

Bohoslužba, 30. január 2022

Je dobojované – Mojžišov odchod

Vzdych: „Svoje oči dvíham k vrchom. Odkiaľ mi príde pomoc? Moja pomoc je od Hospodina, ktorý utvoril nebo i zem. Nedopustí, aby sa ti noha zachvela. Nedrieme tvoj strážca.“ **Amen** (Ž 121,1-3)

Pieseň: žalm č. 118,1 – Ó, chváľte láskavého Pána...

Vzdych: „Tí, čo sa spoliehajú na Hospodina, sú ako vrch Sion: nepohne sa, trvá naveky. Ako sú vrchy vôkol Jeruzalema, tak je Hospodin vôkol svojho ľudu odteraz až naveky“. **Amen** (Ž 125,1-2)

Suma ev.: „ako je napísané: Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo a čo ani do ľudského srdca nevstúpilo, to pripravil Boh tým, čo ho milujú.“ **1K 2,9**

Pieseň: č. 349 – Ježišu ako chceš...

Vzdych: „Čakám na Hospodina. Moja duša čaká na jeho slovo. Moja duša čaká na Pána viac ako strážcovia na ráno, viac ako strážcovia na ráno. Izrael, čakaj na Hospodina, lebo od Hospodina je milosť a od neho je plné vykúpenie. On vykúpi Izrael zo všetkých jeho neprávostí“. **Amen** (Ž 130,5-8)

Lekcia: 5M 32,48-52 a 5M 34, 1-12 Mojžišova smrť

⁴⁸ V ten istý deň povedal Hospodin Mojžišovi: ⁴⁹ „Vystúp na vrch Nebó v pohorí Abarím v Moábsku naproti Jerichu a pozri na Kanaán, ktorý dávam Izraelitom do vlastníctva! ⁵⁰ Na vrchu, na ktorý vystúpiš, zomrieš a budeš pripojený k svojmu ľudu, ako zomrel tvoj brat Áron na vrchu Hór a bol pripojený k svojmu ľudu, ⁵¹ lebo ste mi boli neverní medzi Izraelitmi pri vode Meriby pri Kadéši na púšti Cin, pretože ste ma neuctili ako Svätého medzi Izraelitmi. ⁵² Krajinu, ktorú máš pred sebou, síce uzrieš, ale do krajiny, ktorú dávam Izraelitom, nevojdeš.“

¹ Z moábskych stepí vystúpil Mojžiš na vrch Nebó, vrchol Pisgy, naproti Jerichu, a Hospodin mu ukázal celú krajinu: Gileád až po Dán, ² celý kraj Naftaliho i kraj Efrajima a Menašeho i celý kraj Júdov až po Západné more, ³ Negev a oblasť údolia Jericha, mesta paliem, až po Coar. ⁴ Hospodin mu povedal: „Toto je krajina, ktorú som pod prísahou sľúbil Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi, keď som povedal: ‚Dám ju tvojmu potomstvu!‘ Dovolil som ti ju uvidieť na vlastné oči, do nej však nevojdeš!“ ⁵ Potom tam, v Moábsku, zomrel Hospodinov služobník Mojžiš, ako povedal Hospodin. ⁶ Pochoval ho v údolí naproti Bét-Peóru v Moábsku. Dodnes však nikto nevie o jeho hrobe. ⁷ Mojžiš mal stodvadsať rokov, keď zomrel. Zrak mu nezoslabil a jeho životná sila ho neopustila. ⁸ Izraeliti oplakávali Mojžiša na moábskych stepiach tridsať dní, kým sa neskončili dni plaču a smútku za ním. ⁹ Jozua, syn Núna, bol plný ducha múdrosti, lebo Mojžiš naňho položil ruky. Izraeliti ho poslúchali a konali tak, ako Hospodin prikázal Mojžišovi. ¹⁰ V Izraeli však už nepovstal prorok ako Mojžiš, ktorému by sa dal Hospodin poznať z tváre do tváre. ¹¹ Nikto iný sa mu nevyrovnal konaním znamení a zázrakov, ktoré ho poslal Hospodin konať v Egypte pred faraónom a pred všetkými jeho služobníkmi a celou jeho krajinou. ¹² Nikto iný neprejavil takú moc, aby urobil všetky tie veľké a hrozné skutky, ktoré Mojžiš vykonal pred očami celého Izraela.

Modlitba:

Bože a Otče náš, ďakujeme, že ako pútnici v tomto živote, nie sme opustení a odkázaní len na seba. Ďakujeme, že náš život je pred Tebou, aj to, čo je už za nami, aj to, čo je ešte pred nami, a že žiť v Tvojej prítomnosti znamená bezpečie, aké tento svet nám dať nemôže. Ďakujeme za všetky prejavy Tvojej vernosti k nám a zároveň prosíme, odpusť, že naša vernosť je niekedy pochybná, sme nestáli vo viere, v dôvere a nádeji. Odpusť, ak sa tak veľmi sústreďujeme na tento život, že zabúdame na Tvoje zaslúbenia, ktoré nás odkazujú k večnosti, k spaseniu.

Takmer dennodenne sa stretávame so správami o odchode niekoho z tohoto života, vždy nás to raní aj straší. Odpusť, ak zabúdame hľadať potešenie a nádej u Teba, ktorý nás chce pozdvihnúť a zbaviť strachu a neistoty. Ďakujeme, že Ty si Pánom života i smrti, že si živý Boh a kto s Tebou žije a chodí tu vo svojom živote, tomu sa stane viera videním a bude žiť u Teba. Posilni nás preto v obecenstve s Tebou aj dnes, predovšetkým tak, že sa učíme prijímať Tvoju vôľu; s nádejou vyznávať, že si pri nás a s Tebou aj v tom najťažšom boji zvíťazíme.

Prosíme, prehovor k nám a veď nás k tomu, aby Tvoje slovo premohlo všetky naše strasti a pokušenia, aby sme sa posilnili aj príkladom Tvojho služobníka Mojžiša. *Amen.*

Pieseň: č. 496 – Ó, počuj, pútnik...

Je dobojované – Mojžišov odchod

„Dobrý boj som dobojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval. Už mám pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi dá v onen deň Pán, spravodlivý sudca, no nie iba mne, ale aj všetkým, čo s láskou očakávajú jeho zjavenie.“ 2Tim 4,7-8

Milí Bratia a milé Sestry!

Dnešné slovo z Písma svätého nám približuje tému, ktorej by sme sa najradšej vyhli, napriek tomu, sa týka každého z nás. Avšak hovorí o smrti v takom kontexte, ktorý nás nemusí strašiť, naopak, môže nám pomôcť v tom, aby sme vedeli s vierou a vyvážene zmýšľať a prijať Božiu vôľu pre svoj život. Ako text som čítala vyznanie apoštola Pavla pripravujúceho sa na smrť, ktoré sa často cituje v súvislosti s odchodom Božích verných ľudí. Avšak môžeme uzrieť a s radosťou objaviť, že aj na pomery Starého zákona sa nájdu takí Jeho služobníci, na odchod ktorých sa tieto slová dobre hodia. Preto aj v takomto kontexte má pre nás smrť Mojžiša niekoľko dôležitých odkazov.

Odchodom Mojžiša sa skončí jedna veľká éra v dejinách izraelského ľudu, ako sa aj tiež uzatvára 5 biblických kníh vedených pod jeho menom. Je to dôstojné ukončenie tejto etapy dejín vyvoleného ľudu, keď sa tu píše: *„V Izraeli však už nepovstal prorok ako Mojžiš, ktorému by sa dal Hospodin poznať z tváre do tváre“.* Je to svedectvo, podľa ktorého Mojžiš bol jedinečný; viacej jemu podobných mužov nepovstalo. Nielen preto, že Písmo svedčí o ňom: *Mojžiš bol veľmi pokorný človek,*

najpokornejší, aký kedy na zemi žil (4M 12,3). Hlavne preto bol jedinečný, lebo mal taký blízky vzťah s Hospodinom, ako žiadny iný človek. Písmo ho označuje za proroka, a skutočne v praxi aj konal prorockú službu. Veď slúžil Hospodinovi plne odovzdaným životom, sprostredkoval ľudu Božie slovo a vôľu, modlil sa a prihováral sa za ľud, bol si vždy vedomý toho, že on je iba služobníkom, nástrojom v Božích rukách.

O jedinečnosti Mojžiša môžeme hovoriť nielen v súvislosti s jeho životom, ale aj podľa svedectva Písma o jeho smrti, teda o tom, ako odchádzal Mojžiš. Totiž práve to, čo bolo pre neho najdôležitejšou túžbou, sa nemohlo naplniť v jeho živote: po štyridsiatich rokoch putovania v púšti nakoniec ani on nemohol vojsť do zaslúbenej zeme. Treba si však všimnúť, ako sa vie Mojžiš zmieriť a vyrovnať s týmto Hospodinovým rozhodnutím, a tiež tú milosť, ako mu Hospodin ukáže celú zaslúbenú zem, že ju môže vidieť na vlastné oči.

Totiž, najjednoduchšie je vyhlásiť – aj sa to často tak stáva, až to hraničí s rúhaním sa –, že to bolo od Hospodina voči nemu predsa len nespravodlivé, že si to nezaslúžil, aby bol za jediné zlyhanie takto trestaný a je to kruté, že musí zomrieť pred prahom Kanaánu.

Bratia a Sestry, to je veľmi ľudský a nemúdry prístup k veciam a často nás aj naše okolie, mienka rôznych ľudí nabáda k tomu, aby sme si nárokovali u Boha všetičo, o čom si myslíme, že by nám to patrilo. Mojžiš však takto nezmysľal. On vedel prijať toto rozhodnutie, ktoré padlo preto, lebo za istých okolností bol neposlušný v tom, že keď mal dať vodu zo skaly na Boží povel, robil to s hnevom a akoby to docielil vlastnou schopnosťou a tým nepriznal slávu Hospodinovi pred ľuďom. Musel si už vtedy vypočuť, že kvôli tomu nemôže ani on vstúpiť do vytúženej zeme. Pochopil a prijal toto rozhodnutie, uznal, že sa previnil a nechcel byť výnimkou, žiadnym miláčikom, na koho sa nevzťahuje Hospodinova vôľa, ale sa jej podrobil. Práve na ňom ukázal Boh svojmu ľudu, že ani s Mojžišom nezaobchádza inakšie, ako s nimi, keď Ho neposlúchli, Hospodin nie je vyberačom osôb.

A dnes vidíme, že Mojžiš je na Boží príkaz pripravený zložiť svoju úlohu vodcu a tiež zomrieť. A ešte k tomu tak, že mu to nespôsobuje žiadnu horkosť, bolesť a nemá pocit krivdy. Skutočne je pokorný pred Hospodinom. V jeho srdci prevláda vďaka nad smútkom, za všetko, čo s Ním prežil, čoho mohol byť svedkom, ako ho Hospodin poveril, viedol a zachoval. Bolo by dobré sa toto od Mojžiša naučiť. Koľko žiaľu, pocitu krivdy a nespravodlivosti by sme si ušetrili, keby sme mali ten nadhľad nad svojím životom, tú Božiu perspektívu, ako na nás hľadí On. Zhora sa veci ukazujú a vidia inakšie, ako z našej pozemskej perspektívy. Aj tento končiaci sa život by sme mohli kludne označiť počutými slovami apoštola Pavla. Veď aj o Mojžišovi platí, že *dobrý boj dobojoval, svoj beh dokončil, vieru zachoval*. A práve táto viera mu nedovolí zhorknúť tu na konci. Naopak, otvára pred ním niečo, čo ho môže naplňať nesmiernou radosťou.

Mojžiš je pripravený odísť, hoci sa nenaplnili Božie zaslúbenia počas trvania jeho života. Je pripravený odísť a prijať na seba následok/dôsledok svojej neposlušnosti. Veď Boh sa od neho neodvrátil, svoju milosť od neho neodobral, dokonca ho obdaroval až výnimočným požehnaním: „*mal stodvadsať rokov, keď zomrel. Zrak mu nezoslabol a jeho životná sila ho neopustila.*“ Je to niečo neslýchané.

Nad to mu ešte niekoho dal, čo je v živote tiež vzácné: Mojžiš mohol vedieť, kto bude jeho Hospodinom vyvolený nástupca. On sám mohol uviesť Jozuu do svojej úlohy pred ľuďmi, mohol im uložiť na srdcia najdôležitejšie varovania a zaslúbenie. Mohol teda skutočne dokončiť svoje poverenie a odovzdať štafetu. To zároveň znamenalo, že jeho ďalšie zotrvanie na zemi je bezpredmetné, nepotrebné, veď svoju úlohu splnil. Jeho čas sa teda naplnil, dozrel na odchod.

Bratia a Sestry, pouvažujme nad tým, koľko ľudí odchádza zo života v istote a v pokoji, že všetko vykonal, čím bol poverený? Nie je tomu skôr naopak? Toľko vecí, úloh, plánov sa ešte vynára, čo človek, ktorému ubúdajú sily i zdravie, by ešte chcel vykonať? Bez zdravého vzťahu s Pánom nášho života ani nemôžeme nájsť takýto pokoj a vyrovnanosť pre svoj život. Mojžišov príklad je nám povzbudením, že s Pánom Bohom je to možné.

Je až dojímavé, ako sa Mojžiš uspokojí „iba“ s pohľadom na zaslúbenú zem, vidí ju na vlastné oči, i keď sám zostáva „pred jej prahom“. – V súčasnosti je na tejto hore, na tomto mieste popri múzeu a iných aj pamätný kameň, pripomínajúci túto udalosť. Kto tam vyjde a rozhliadne sa po pred ním a pod ním rozprestierajúcej sa krajine, môže uzrieť túto zem. Je to vo výške 700-800 metrov, ale pod ním Mŕtve more v hĺbke -400 m, čo je spolu už značná výška, odkiaľ dovidieť do veľkej vzdialenosti. Dnešný pútnik tak môže mať určite dojímavú predstavu o tom, ako tento pohľad mohol naplniť radosťou a hlbokou úctou i pokorou Mojžiša, keď Hospodin odhalil pred jeho zrakom túto zem. Bolo to požehnanie a vzácny dar, že mohol všetko vidieť, že posledné, čo jeho zrak zahliadol, bolo uistenie sa, že Hospodin svoje zaslúbenie splní. On je verný a nesklame svojich. Všetko kto niečo prijíma vo viere, pre neho sa to stáva realitou.

Mojžiš svoju životnú úlohu dokončil – teraz odchádza. Vrchol Pisga na vrchu Nebó je miesto, odkiaľ vidieť všetko vo viere prijaté. Miesto, kam Mojžiš vystúpil, ale odkiaľ sa nemusí a nemá vrátiť dole. Zostáva tam na vrchu a zomrie – vlastne akoby v Božom objatí. Ako zomrel? Kde je pochovaný? Písmo sväté v tejto súvislosti uvádza len toľko, že „*pochoval ho*“ – môžeme tomu rozumieť, že Hospodin – , ale napísané to nie je. Mojžiš nemal pompézny pohreb, neodznili nad ním pochvalné reči, všetko je s vynechaním verejnosti. Nakoľko správa o jeho hrobe nie je, židovská tradícia Mojžiša považuje s Enochom a Eliášom za stále živého. Nám to však hovorí o tom že Hospodin nevyžaduje pestovanie kultu zosnulých významných osôb. Hospodin zabránil tomu, aby sa Mojžišov hrob stal nejakým pútnickým miestom a časom by sa dostala do centra jeho osoba. Bol nástrojom v Jeho rukách, to stačí.

Bratia a Sestry, vari nie je dobré takto ukončiť svoju púť a odchádzať z tohto sveta, v spokojnosti a s nádejou? Tak, že človek vie, komu uveril, komu slúžil, ku komu ide? Aby sme mohli takto žiť a raz odchádzať v pokoji a plní darmi života – *dobrý boj dobojovať, beh ukončiť a vieru zachovať* – teda žiť v tej nádeji, ktorú mal Mojžiš a mal apoštol Pavel, k tomu je potrebné poznať iný vrch, Golgotu. Poznať Ježiša Krista, ktorý tam svoje pozemské poslanie, dielo spásy vykonal slovami „*Dokonané je*“. Golgota je vrch, odkiaľ vidieť budúcnosť, Božie zaslúbenia; odkiaľ prichádza do celého sveta správa o tom, že je možné vstúpiť do toho konečného odpočinku (Hebr 4,1-11), ktorý nám On získal. Našou vstupenkou je, že On zaplatil za naše hriechy, ktoré by nás odtiaľ vylúčili.

„Dobrý boj som dobojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval. Už mám pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi dá v onen deň Pán, spravodlivý sudca, no nie iba mne, ale aj všetkým, čo s láskou očakávajú jeho zjavenie.“ Kiežby sa to mohlo stať aj našim životným krédom, kiežby to bolo naše pravdivé svedectvo, ktoré prináša povzbudenie a živú nádej do života; ktoré vie pripraviť na odchod aj na jeho prijatie zo strany ešte zostávajúcich. **Amen**

Modlitba:

Otče náš milý, vrúcne Ti ďakujeme za Tvoje slovo, ktoré má moc nás zbaviť strachu a priblížiť nám čas, keď budeme sami s Tebou ako bol Mojžiš, a že Ty si aj tam pri nás, kam už žiadny človek nás nemôže odprevadiť. Ďakujeme, že nás pripravuješ k tomu, aby sa aj pre nás stala viera videním. A dovedy, prosíme, daj nám otvorené oči, duchovný zrak, aby sme uzreli všetky Tvoje dobrodenia, aby sme hlavne i keď je to nepochopiteľné, prijali, čo pre nás vybojoval Pán Ježiš Kristus na Golgote. Ďakujeme, že hoci tento svet nie je naveky náš, môžeme mať živú nádej a pre Krista istotu spásy pre Tvoj nebeský svet, pre ten večný odpočinok

Ďakujeme, že je nám príkladom Mojžiš, ako žil, slúžil, modlil sa a bol pokorný, ale hlavne v tom, s akou ochotou vedel vyraziť na svoju poslednú cestu a odovzdať sa Tebe v znamení slova: *Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí umierajú v Pánovi (Zjav 14,13)*. Nech nás posilní, že obecenstvo s Tebou ani smrť nemôže prerušiť, ba nám pomôže dôjsť k Tebe a vidieť Ťa z tváre do tváre. Daj nám, prosíme zmierené srdce, pokojnú dušu a vďačnosť za všetko, čo z Tvojej milosti sme mohli prijať. Posilni nás do každodenných zápasov, kde naším skutočným nepriateľom je Satan, ktorý číha na našu dušu. Prosíme, nedovoľ, aby sme sa od Teba vzdialili, zanedbali obecenstvo s Tebou, ale drž nás silne pri sebe, aby sme ten dobrý boj dobojovali, beh dokončili a vieru zachovali. Ďakujeme, že svojim verným si pripravil veniec spravodlivosti, pre spravodlivosť Pána Ježiša Krista, ktorý nám ho získal. **Amen**

Otče náš...

Požehnanie...

Pieseň: č. 483 – Krásnu vlasť pripravil pre svoj ľud...